

హవరాధ పరిశోధన

గవరయ్య మావ(గోర ప్రతిగ్నె

టి. వి. శంకరమ్

వింటో గుబులుగాఉంది. ముందు గురించి తెల్పుకుంటే హందకారభందురుగా, వ్లులులేనికేసల్లేవుంది. వింజరగఠాయ్యేదీ తెలియటల్లా!

భద్రంగాడు నామీద రెండురోజుల్నించీ మహాగురుగా ఉన్నాడు. నన్ను గురో అంటుకూడా మానేశాడు. వాడికి ఎగస్త్రాజేహాలమీద మోజు వింపాలేదు. మొన్నట్నించీ రోజూపోయి వేమా లేస్తున్నాడు.

“వేలితా కాసిలేకపోలే చచ్చేదెట్లా?” అనీ, “పోనీ కేసులన్నా ఉంటే ఆనకోవచ్చు!” అనీ, “మనమూ డిటెక్టివలమే! ఆడ గళ్ళల్లా!” అనీ వాడు చాలా కఠినంగా మాట్లాడుతూవచ్చాడు.

వాడనకపోలే మటుకి నాకు తెలీదు గనకనా? ఏ బుద్ధినున్నానో, మొన్న సరే పొమ్మన్నా. తెల్లారుజామునే లేచివెళ్ళి రాత్రికి తిరిగొచ్చాడు. మళ్ళీ నిన్ను అయలు దేరాడు. “ఏంట్రా?” అంటే, “కంటిన్నుటిలే!” అన్నాడు. ఆ కంటిన్నుటి వింటో, అదిఎంతకాలం ఉంటుందో నాకైతే తెలవదుగాని, వా డివాల మళ్ళీ బనులుదేరాడు.

వాడిచ్చిన చిల్లర దబ్బులు జేబులో వేసుకుని అట్టా కాఫీవహాటలుకట్టె వెళ్ళా.

“అడుగోరోయ్ కేయాన్!” అన్నాడొకడు. అందరూ ఘొల్లన నవ్వారు. నన్ను చూసి మెచ్చుకుంటున్నారనుకున్నా.

“వొండ్రువుల్! ఆమోహం!” అనీ ఎవడో అన్నాడు. మళ్ళీ అందరూ చప్పుట్టుకొట్టి నవ్వారు.

అప్పటికీ నాబుర్ర సరయన గాట్నువళ్ళా. నేనూ నవ్వా!

“ఏవయ్యోవ్ ఎగస్త్రా డిటెక్టివ్? కొత్తకేసులేం పట్టలా?” అన్నాడొకడు నాకేసి తిరిగి.

“రెండు వ్లు లివ్వరా!” అన్నాడు ఇంకోడు.

ఆటే చూడగా వాళ్ళ దోరణి అంత మరియూదగా తోచలా నాకు. అందరు డిటెక్టివలనూ ఇట్టాచూస్తారా? పిస్తోలువెట్టి పీకెనులిమెయ్యారా? ఒకటిన్ను పిస్తోలునూ లాకపోవ్వుటేగా నేను వీళ్ళ కింత లేలికయిందీ!

వాళ్ళ కళ్ళల్లాకీ కఠినంగా చూశా.

“అమ్మోవ్! అంతకుల్ని చూసినట్టు మాస్తున్నాడోయ్!”

“అలవాటే గంగాదరా?”

“ఎంతమంది అంతకుల్ని పట్టావు హవరాధ పరిశోధకా?”

ఇట్లాతలా ఓకూతా కూశారు. ఇడ్డిస్తు నాకు మింగుడుపడ్డా, కాఫీమింగడుబడ్డా ఎంతొట్టు పడిలే. ఆం తొట్టు. నేను చివాల్ను లేచి నిలబడి, “మీరంతా ఆ

డిటెక్టివుగాళ్ళకి యే జెంటిని నేను తెలుసుకో గలిగిన సంగతి మీరు మరచిపోతున్నారు. ఈ కేయాన్ కేడాకా మీరు ఇవ్వాల గాకపోలే రేవైనా చూడకపోరు. నన్నిన నాచచేనే కండుతుంది. నామ్మాడా ఒక హిల్ మాన్ కారు రాక పోదు. నేను కూడా అక్కడికి ఇక్కడికి దూసుకుపోకపోను. ఒప్పుకుంటూ, నాకు మేడమీద గదుల్లేవు. టెలిఫోను లేదు. కాని వస్తయి! తొందర పడకండి!... ఎంతమంది అంతకుల్ని పట్టాననా అడుగుతున్నారు? పట్టా పట్టటానికి శానామందిని పట్టా! వాళ్ళని కంబం ఎక్కించ లేదంటే ఎందుకెక్కించలేదు! పోలీసులు నా సహాయం కొరటం లేదు. ఒక్క పనీగాని డీనీగాని నన్ను ట్రంకుచేసిన పాపాన పోలేదు. అందరూ ఆ మిగిల్చు డిటెక్టివులనే ఆలోచ చేస్తున్నారు. ఇదంతా కుట్ర! నాకు తెలుసు. కాని ఈ కేయాన్ ఇక పూరుకోడు.

పోలీసులు ట్రంకు చేసినా చెయ్యకపోయినా అంత కున్న వెంటబడి తరిమి తరిమి కొడతాడు. కంబా లెక్కిస్తాడు! నూనోండి కేయాన్ తడాకా! కానోండి కేయాన్ దెబ్బ!" అంటూ సహం తాగిన కాఫీ, సహం తిన్నయిడ్డీ వొదిలేసి బయటి కొచ్చేశాను.

"కేయాన్ బాబూ!"

వెనక్కు తిరిగి చూశా. అంతయెత్తూ, అంత పొడుగూ, అంత సన్నమూ, అంత లావునూ, అంత ముసలీ, అంత పడుచూ కానివాడొకడు ఒక కాలు కొద్దిగా లాగుతూ సన్న కలసుకోవటానికి వస్తున్నాడు.

"ఏంటి?" అన్నాను, ఆ మనిషిని దగ్గరికి రానిచ్చి.

"మీ యింటిదాకా వస్తావద. కాలు కాస్త జవికింది - బహుశించి అరిజెంటుగా డిగటంతా. వెనకటి లాగవంలేదు ప్రేవనికి."

"బహుశాంచి అంత అరిజెంటుగా ఎందుకు దిగవలిసొచ్చిందో తెలుసుకోవచ్చా?" అన్నాను.

"అ, ఏవుండదిలే కుర్ర కొర్నాసి లటిక్కిన. వరుసు తీసి నా చేతికందిచ్చాడు. 'హోల్డన య్యోవ్ సెవుడెట్టా? అంటూ దిగేశా 'సచ్చాడు, సచ్చాడు' అన్నారంతా కాలు కొంచెం జవికింది."

వాడు చెప్పింది నాకేమీ అర్థంకాలేదు. కాని వివరంగా అడిగి తెలుసుకునేటంత ఉత్సాహంలేక పోయింది.

"నెపొచ్చిందేవంటే సువ్వంత మనసు కట్ట పెట్టుకోవాల్సిన వనేంలా!" అన్నాడు.

"అదెట్టా?" అన్నా.

"ఈ పూల్లో ఒక్క డిటెక్టివు నా కొడుక్కి కారులేదు, నే నెబుతున్నా యినుకో!"

"ఒక్క—" నానోట మాటరాలేదు. చివరకు, "అబద్ధం!" అనిమటుకు అనగలిగా.

"ఇదుగో, మనసేదెబ్బతినని డిటెక్టివు ఈజిల్లో లేడనుకో. ఓసారి ఒక పెద్ద డిటెక్టివు పాకెటి పిక్కిజేశా!"

"నిజం?"

"మొత్తం! నుబతాగా! బస్సెక్కాడు. టిక్కెట్టు కొనాలంటే అణా ఉండనుకున్నావా? దిగెల్లి పోయాడు! వక్కనే నిలబడున్నా!"

"ఒక్క ప్లూమాడా లేదా?"

"ఇంకా కులూ లేంసి, కులూ! అయిన్నీ ఇంటికాడ సొరుగులో నూసుకోవలసిందే. వరుసులో ఏం తొమ్మిదిరూపాయల వైసిఁకుండది. కొంత కండగటరుకిచ్చా. మనోడేలే!"

"అంతమంచి డిటెక్టివు అయిండను," అన్నా.

"కాడూ? మోతుబరంటే నమ్ము. ఆయ్, అట్ట మీన రంగులబొమ్మ గుద్ది అట్టా యిసేరేలే వన్నెం డేలు జెల్లార్పిందే! యెంటుకున్నావ్! మారాజు హత్తవాసి అంత మంచిది గాదన్నమాటేగాని పెద్ద నెయ్యి గదూ?"

"అబ్బా!"

"నెలకి మూడు కేసులకు సచ్చులేదంటేనమ్ము."

"సన్నచూసి అంతా నవ్వుతున్నారు. నాగతి ఇట్టా రానుంది."

"రాసే మొగోడుంటే ఇట్టెందుకుంటావంటా! అది లేకేగా...అయిందా, ఆ యింకో డిటెక్టివు వుండాడు ఆయన పేరేంకో వుండే. నైకిలెక్కి దిరుగుతాడు."

"ఫీ. ఫీ. నైకిలెక్కి తిరిగే డిటెక్టివు ప్రసం చంలా ఎక్కడాలేడు."

"లేడూ? ఏవొడ్డుతా! ఆయన డిటెక్టివ జేయడు. అయిలేం? ఆయనకింద మోతడిటెక్టివు లుండారు. అదీ పెద్ద కాతాయే. కాని సడీ సస్పిడీ లేకుండా సాగిపోతోంది. మరి నువున్నా వచుకో. నీ దారే యేరు. నీ తరా యేరు. నీదంతా గమ్మత్తు యెవారం. ఆ డిటెక్టివులతో యిట్ట మాట్లాడతా ననా? ఒక్కనాటికి!"

"చూడు, మావో! నీపేరేమిటి?" అన్నాను.

"నన్ను గవరయ్యంటార్లే, అల్లుడా! అట్ట కూనుందామా? నీకో సిన్న గమ్మత్తు చెప్పాలి."

ఇద్దరం కూచున్నాం.

"మనీ ఏ ఇనస్పెక్టరుతోనన్నా అనేవు?"

"నేను డిటెక్టివ్ చేసిన రహస్యాలయితే చెబు తానేమోగాని నీఅంతట నువు చెప్పేవి నేనెందుకు చెబుతానూ? నాకామాత్రం నీరిలేదా?" అన్నాను.

"అగ్గి మాట! నువు నాకు వచ్చావల్లుడా.

నూడో, ఓ పాలి యీ డిటెక్టివు లందర్నీ గడ్డి కరిపించా. చెప్పకుంటారేమో నూడు! ఆ శృంగుకు నెచ్చుకుంటారూ?"

“ఏమిటి, మాంవా? చెప్పవ?”

“నువ్వు విరుద్ధిలోకి రావలసివోడివి గనక నీకు కొంచెం కేడెల యినయం తెలిసుంటం మంచిది. అది నా గొప్పకేసునో!”

“ఏంకేకావేంటి?”

“మళ్ళీ అదీ గిడి యెందుకూ? అంతకం కేసేకా!”

“ఎందుకట్టా?” అన్నాను. నాకు కాళూ చేతులూ చల్లబడ్డటయింది.

“ఎందుకంటావేం టల్లుడా? ఈల్ల డిటెక్టును వస ఏందో తెలుసుకోటానికే! ఈ డిటెక్టువు నవల్సన్నీ ఇంకెందుకెట్టా?”

అది నిజమే! అందులో తప్పలేదు.”

“సూడో, ఆ అంతకానికి ఎంత శ్రమపడ్డానని! ఇంత బురద తీసుకున్నా?”

“చేసికే!”

“చేసికేంటి? బూడుసులకు రానుకోటానికి! అంతకం జరిగినచోట గురుతులెయ్యిద్దా!”

“అబ్బా!”

“సూడో, ఇంత రంగు తీసుకున్నా.”

“ఎందుకూ?”

“ఎందుకూ, యేలిముద్దర్లు శవంనిండా గోడల్నిండా యెయ్యటానికే.”

“అయ్?”

“అయ్! అయిందా? సూడో, ఒక డబ్బా సీరి రెట్టు తీసుకున్నా!”

“ఆటితో ఏం వసి?”

“సీరి రెట్టు కాల్చి అంతటా నుసీరాల్చి పిక్కెలు చుట్టూతా పడెయ్యటానికే!”

“అబ్బా! అన్ని ప్లూలే?”

“కులూలన్న కులూలా, అల్లుడా? సూడో ఇంత బొడుగు యేట కత్తి తీసుకున్నా దానిమీద నాపేరు చెక్కేకా!”

“అయ్?”

“అయ్! ఇయ్యన్నీ ఒక కారులో యేసుకోనునూ, కారు తోల్తా తిన్నగా కీల్చాకుకేసి యెళ్ళా. అక్కడ ఒక పెద్దలచ్చాదికారి మేడుండది. మిట్టమధ్యేన్నవేళ! ఒక్క పిట్టలేదు. గంట సరిగా వస్త్రెండు గంటల ఒకటిన్నర నిముస మయింది. కారును గోడమీదిగా ఎక్కించి లోబలికి దించా. ముందు పోలీసీలో కారు ఆపి

మెట్టెక్కి వైకెళ్ళా. కింది హాల్లో లచ్చాదికారి పెళ్ళాం, కూతురూ, కొడుకూ, అల్లుడూ, కొడలూ, మనవడూ, మనవరాలూ కూచుని పేకాడుతున్నారు.

“నేను మెట్టెక్కి వైకెళ్ళా. వైన ఎడంకేలి పక్క ఒక పెద్ద గదిలో చిన్నగది ఉండది. చిన్న గదిలో ఒక బుల్లిగది ఉండది. అందులో లచ్చాదికారి కూచుని చుట్టూ కాల్చుకుంటున్నాడు. యేనక పాలెళ్ళి యేటక త్రితో మెడమీద ఒక్కటిచ్చుకున్నా. ‘సచ్చాత్రో!’ అని అరుస్తూ లచ్చాదికారి సచ్చిపోయాడు.

“నే చెబ్బయేసేసరికి వస్త్రెండూ రెండయిందనుకో. ఆడు ప్యానం యిడిచేసరికి వస్త్రెండూ రెండున్నరయింది. నేను బూడుసులకి బుదర పట్టించి గదంతా చెడతొక్కా. ఆ తరవాత రంగుతీసి శవంనిండా, గదినిండా యేలిముద్దర్లెళ్ళా. తరవాత పీ వదిసి రెట్టు ఒకదానికోకటి అంటించి, నుసి గదంతారాల్చి, కాల్చిన ఒక్క ఆగ్నిపుల్టా, పది పిక్కెలూ కుప్పగా ఒకచక్క పెట్టా.”

“భలే ప్లూ!” అన్నాను.

“సూడో, ఇదంతా అయేపాటికి వస్త్రెండూ ఇరవై రెండు ముప్పావయింది. అప్పుడొక్క సావు కేక పెట్టి, బుల్లిగదిలోంచి సిన్నగదిలోకి వచ్చి బుల్లి గదిలోపల గడియపెట్టి, ఆట్టానే సిన్నగదికి, పెద్దగదికి కూడా గడియలుపెట్టి బయటికెళ్ళి పోయా. నేను పెట్టిన కేకకి అందరూ వచ్చారు. తలుపులన్నీ వడదోసుకుని లోపలికెళ్ళిలే ఏ ముండదీ! శవం!

“లచ్చాదికారాయె, ఊళ్ళో ఉండే ఏబీసీడి లందరికీ టెలిఫోను కౌట్టారు. డిటెక్టువు లందన్నీ మూకఉమ్మడిగా రమ్మన్నారు. అంతా వచ్చారు. సీరి రెట్టు దమ్మ పీల్చారు. తలా ఓటికూకారు.

“ఇది హత్య అని మరిచిపోతున్నారు,” అని ఒకడూ, ‘లచ్చాదికారి అని మరిచిపోకండి’ అని ఇంకొకడూ, ఎవరిఇవ్వంవచ్చినట్టు వాళ్లు పేలారు. అందరూచేరి చివరికి ఆత్మహత్య అన్నారు. లచ్చాదికారే యేటకత్తి తీసుకుని మెడమీద ఒక యేజీసుకున్నాడన్నారు. చెల్లూ!”

“ప్లూలో, మాంవా? నువ్వు చుట్టూతా పాలే సిన ప్లూలేమయాయి? కత్తిమీద నువ్వు చెక్కిన

పేద! గదినీండా నీ వేళ్ళ గుర్తులు! ఆన్నిటికన్నా గొప్ప క్షమా పదిసిగిరెట్టు తుంపులతో బాటు ఒకే ఒక అగ్ని ఫుల్ల! ఇవన్నీ ఏమయ్యాయి. ఆహా ఆకేసు నాకు రాకపోయేనే, మాంవా. నిన్ను కంటం ఎక్కించుండేవాణ్ణి!”

“అట్టవా, అట్లండా? నేనంత పిచ్చిజ్జియ కున్నావా? అసలు కీలకం నేను నీకు చెప్పలేదుగా? వాళ్లు నేను పెట్టిన కేకవిని కిందినించి పరిగెత్తు కొచ్చారుగా. హత్య పన్నెండూ ఇవ్వై రెండు మ్యుప్పాకు జరిగిందని అందరూ తప్పువారిన పడ్డారు పన్నెండూ రెండున్నరకే హత్య జరిగిందని తెలిస్తే కొంతకొవన పడేవాళ్ళే. అక్కడే పన్నెండా కాలేశారు కేసు యిప్పటం ఇంకా ఆళ్ళ తరమా, ఆళ్ళు పుట్టించిన బ్రెక్కరమా?”

“వ్లూ, మాంవా? వ్లూలసంగతి చెప్పవే?” అన్నాను, ప్రాణం కొట్టుకు పోతూ.

గవరయ్య అటూ ఇటూ చూసి మూడుకు పంగి, “నూడూ, మర్గా యెక్కడా ఆనమాక!

నేను హత్యజరిగిన గదిలోంచి వచ్చేముండేం జేకా? నకుకున్నా. ఒకవిధమైన గ్యాన్ వదలి మరీవచ్చా!”

“గ్యానా?”
 “గ్యాను!”
 “వొదిలే!”

“కులూలూ గిలూలూ వైసలూ!”
 “వైసలూ! మాట్లాడానికి లేదంటే యేమిద్దుర్లు, సిగ రెట్టు సీకెలు, మసి, బురద-అంతా వైసలూ. ఒక్కటి కనబడలేదు. ఇంకా నయంగాదూ? శవ మన్నా కనబడింది!”

“హత్రే!” అన్నాను. “వొండ్రుపుల్! హత్రా శ్చర్లం!”

“నువ్వట్టటావాని నాకు తెలివో అట్లండా?” ఈ డిటెక్టివులకందకుండా హత్య చేస్తానని ప్రెతిగ్న చేసి నిలబెట్టుకున్నవాణ్ణి! మీటకుకున్నావో!... అట్టా యెట్టి—”అంటూ గవరయ్య లేచాడు.

నేను ఆలోచిస్తున్నాను. ఒక విధమైన గ్యాన్, తస్సనియ్యా! ఈ గ్యాన్ అంతకులందరికీ తెలిస్తే మేం డిటెక్టివులం ఏమయేట్టు! ★

(8వ పేజీ తరువాయి)

యించడం లేదని, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం చాలా నిర్లక్ష్యంగా వ్యవహరిస్తున్నదని ఆసెంబ్లీలో ఆనధికార తీర్మానంపై జరిగిన చర్చలో విమర్శలు వివరమిచ్చినవి.

ఇలాంటి విషయాలలో కేవలం ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం అనడం కంటే, ప్రభుత్వ సిబ్బందిలో, ప్రభుత్వ యంత్రంలో పెచ్చులపాలు కలవని, చెబితే నబబుగా వుంటుంది: హరిజనులు తమకు ఫలాగా భూమి గృహవసతిగా కావాలని అర్జీ పెట్టుకొనడంలోనే వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్లు నడిపే నాటకం అంతా ఇంతాకాదు. ఈ బడవులలో వున్న హరిజనులు తమ సొటి హరిజనులకు ఎక్కువ అస్సాయాలు చేస్తున్నారు. హరిజనుల క్షేమానికి కాక తమ స్వార్థానికి, భూస్వాములకు సంబంధించిన తగాదాలు పెరుగుతున్నవి ఇదే ఆలస్యానికి కారణమవుతున్నవి: ఆ కరువాత ఈ భూములను స్వాధీనం చేసుకొనడానికి చట్టరీత్యా జరగవలసిన కఠంగం చాలావుంది. ఆ కఠంగాన్ని సాధ్యమైనంత వరకు తగ్గించకేయాలనే సంకల్పం ఆధికారులలోను,

మూత్రులలోను వుంది. కాని పనిమాత్రం జరగడం లేదు. పోలే స్వాధీనం చేసుకున్న, మంజూరైన భూములలో కూడా పాకళ్లు వేసుకోవలసిన నిబంధనలు హరిజనుల స్తోమకను, శక్తిని మీచి వున్నవి. వానిని కూడా నడలించినప్పుడు కాని హరిజనులకు ప్రభుత్వం సమకూర్చే గృహవసతి త్వరితంగా సమకూరదు.

కేవలం ప్రభుత్వవల్లనే హరిజనులకు గృహవసతి పూర్తిగా సమకూరడం అనేది అసంభవం. అసాధ్యం. తమిళనాడులోవలె, భూవసతిలేని పాలేర్లకు, వంశ పారం పర్యంగా కొన్ని కుటుంబాలకు కూలీలుగా కౌలుదార్లుగా పనిచేసేవారికి విదో ఒక రకమైన గృహవసతిని సమకూర్చవలసిన బాధ్యత భూస్వామిదిగా చేయాలి. పరిశ్రమలలో కార్మికులకు గృహవసతికి నిబంధన చేసినట్టుగానే, కనీసం పెద్ద భూస్వాముల విషయంలో వైరా వారి వ్యవసాయ కులీలకు కల దాచుకొనే చోటును చూపేటట్టు చేస్తే హరిజన గృహవసతి సమస్య మరింత త్వరితంగా పరిష్కారం కాగలదేమో.

—“గౌరీశంకర్”

Source: Press Academy Website, Telugu Swatantra Magazine, AUG 1956

Disclaimer: This SELECTIVE topic/article/write-up of Sri T V Sankaram (Ko.Ku gaaru) is nostalgic. It has been posted here to increase the availability of some rare, forgotten and precious material for appreciation by a wider audience.

No intention what so ever of copy right violation is involved.

Request for removal of any copyrighted material, by the owner, will be promptly complied with due apologies.

Maganti Vamsi Mohan
<http://www.maganti.org/>